

УВОД

През 2016 г. Центърът за изследване на демокрацията продължи да осъществява мисията си за социална промяна. Усилията ни бяха насочени не само към разкриване на големите предизвикателства пред българския преход, но и към насърчаване политиките на реформи. Три са изследователските области, в които Центърът постигна най-значим успех и признание:

- **Мониторинг и противодействие на завладяването на държавата.** Докладът за оценка на корупцията 2016 *„Завладяването на държавата: противодействие на административната и политическата корупция в България“* се превърна в най-авторитетното изследване на тази коварна форма на корупцията в страната. Публикацията предлага иновативни мониторингови техники, както и специфични примери от отделните сектори. Министерският съвет разгледа на специално заседание резултатите от проучването и се ангажира да прилага конкретните количествени критерии за намаляване корупцията в България. По такъв начин Центърът продължи да разработва антикорупционния дневен ред в страната, макар че все още прилагането му не е довело до съществен напредък.
- През годината Центърът за изследване на демокрацията продължи сътрудничеството си с международни партньори при съставянето на първата комплексна „пътна карта“ към въвеждането на по-добри **инструменти за мониторинг и оценка на завладяването на държавата** в международен план. Центърът разработи и приложи в България и в Италия иновационен инструмент за оценка на антикорупционната политика – **Система за мониторинг на антикорупцията (МАСРІ)**. Този инструмент дава възможност на ръководителите на публичните институции да оценяват прилаганите от тях антикорупционни мерки и да идентифицират съществуващите пропуски в тези институции. МАСРІ получи висока оценка от Генералната дирекция „Миграция и вътрешни работи“ на Европейската комисия, както и от ръководители на публични институции в България и Италия.
- **Регионална антикорупционна инициатива SELDI.** Центърът се утвърди като лидер на най-широкообхватната антикорупционна коалиция в Югоизточна Европа, включваща над 30 неправителствени организации от 11 държави в региона. През 2016 г. SELDI публикува регионален антикорупционен доклад *„Скрита власт: оценка на корупцията и скритата икономика в Югоизточна Европа“*. Докладът бе оценен като един от най-авторитетните независими анализи на този комплексен феномен. Съдържащите се в него препоръки бяха отчетени от Европейската комисия и от други международни организации. SELDI подписа Меморандуми за сътрудничество с редица антикорупционни институции в Югоизточна Европа, което може да се превърне в отправна точка за по-нататъшното им ангажиране с политиките на промяна. Същевременно инициативата допринесе за разширяване дейностите на Центъра по противодействието на организираната престъпност и мониторинг на съдебната реформа в региона. Центърът активно работи с неправителствени организации в Западните Балкани за увеличаване на ка-

пацитета им за извършване на мониторинг на организираната престъпност и съдебната реформа, както и за установяване на взаимодействие с публичните власти, насочено към провеждане на реформаторски политики в тези области.

- **Оценка на рисковете от руското икономическо влияние в Централна и Източна Европа.** Центърът за изследване на демокрацията бе сред инициаторите на оценката на недемократичните тенденции в Европа. Разработи и приложи надеждна методологическа рамка при оценката на параметрите на руското икономическо влияние в Централна и Източна Европа и свързаните с него рискове. Тя позволява да бъдат идентифицирани механизмите, с чиято помощ Кремъл се възползва от порочните управленски практики в страните от Централна и Източна Европа, за да си осигури политическо влияние в тях. Заедно с експерти от Центъра за стратегически и международни изследвания във Вашингтон беше подготвен и публикуван анализът „Кремълският наръчник: руското влияние в Централна и Източна Европа“, който бе оценен като един от най-съществените приноси в тази област и цитиран от водещи международни средства за масова информация. Сътрудници на Центъра бяха поканени да изнесат брифинги по темата в ключови институции и партньорски организации в ЕС и НАТО.

В съответствие с дългосрочния стремеж към разработване на актуални въпроси от политическия дневен ред на национално и европейско равнище, Центърът допринесе и за формулирането на публични политики по редица проблеми, включващи анализи и противодействие на организираната престъпност и насилиствения екстремизъм, защита на фундаменталните права, разработването на европейска политика по миграцията, охраната на външните граници на ЕС и енергийната сигурност.

София, януари 2017 г.

д-р Огнян Шентов
Председател на Управителния съвет